

Ob enem, ko so začeli kopati kanal, napravili so tudi vodovod za sladko pitno vodo, ker brez njega bi sploh ne bilo uspevalo velikansko podjetje. Da so vodovod preje dodelali, podolžili so stari gosenski kanal, ki drži z Nila k jezerom krokodilskim, in od tam do Sueza, tako da manjše ladije morejo z Rudečega morja naravnost proti Kahiri jadрати, pa tudi še dalje po Nilu. In na sever gonijo sladko vodo izdatne trombe prav do Port Saida. Zato pa je voda napravila to čudo, da so sredi rumene pustinje nastali bujni zeleni ostrovi. Ta vodovod so dodelali 1864. l. Dolg je 25 zemljepisnih milj, širok je 15 m, in voda mu je globoka po 1½ do 2½ m, kakor je pač Nil sam.

Kanal sueški so začeli kopati pri Port Saidu 25. aprila 1859. l. Ali kako težavno in zamudno je bilo to delo! Ves material, vse orodje, stroje, oglje, železo, les je bilo treba dovažati z Evrope. Potem je bilo treba oskrbovati do 25.000 delavcev z jedjo, pijačo, obleko in stanovanjem. K vsemu temu so pritiskale političke težkoče, bolezni mej delavci in druge ovire. Kako ogromne so bile tehniške težkoče, hočemo sprevideti z nastopnih črtic. Najpreje je bilo treba poglobiti ono progo mensaleškega jezera, koder so odmerili smer kanalu. To progo, do 40 kilometrov dolgo, bilo je treba zgraditi z obeh strani s trdnima, visokima nasipoma. In prav tu bi bilo skoro vse spodletelo. Izgreben material so nasipali na desno in levo po jezeru. Ker pa so te izgrebine bile zgolj pesek, nilsko blato in konhilijske, zato je material vedno narazen lezel, in da-si so trudili že več mesecev, vender še ni bilo nič pokazati. Hoteli so že drugo smer dati kanalu, no na srečo se je nasuti material z nekimi приметinami začel sprijemati in držati, in delo se je srečno dodelalo.

Na postaji Kantura se spušča kanal v manjše jezero Ballah, potem pa se zarine v pustinjo. Tu je bilo dela izredno mnogo. Predreti so morali gore girseške, in ta predor znaša na zgoraj 300, a na zdolaj 200 črevljev. Celih 250.000.000 kubičnih črevljev materiala je bilo odstraniti. Tri ure je dolga ta proga, in na koncu stoji Ismaila, katero mesto je nastalo še le mej kopanjem kanala. Za mestom se ziblje sladkovodno jezero Beharel Timsah, to je krokodilsko jezero. Potem se zavije kanal v peščeno pustinjo, ki je dolga tri ure. Pri Tussunu in Serapeumu je bilo peska do 40 črevljev na debelo. Da so mogli ta pesek odpraviti, naredili so posebne stroje, ki so jako podobni baggerjem. Ta kos kanala dade še dandanes največ opraviti, ker ga pesek vedno zasipa. Vsakega mesca je treba odstraniti zasipino. Na to zavije kanal v veliko in malo Grenko jezero, a potem nastopi zopet žalostna mrtva pustinja. Pri Šaluf el Terabi so morali do 700.000 kubičnih črevljev kamna razstreliti in odvoziti. Na to se spusti kanal v stari faraonski kanal, in drži mej dvema dolgima moloma daleč v Rudeče morje, dve uri od Sueza.

Dve firmi francoski sta bili posebno prizadeti pri gradnji kanala. Prva firma so Borel, Lavalley in Cie.

Ta firma je prevzela globljenje in trebljenje kanala. Prevzela pa je tudi sestavljanje in popravljanje vseh strojev, kolikor so jih pripeljali s Francoske v Egipt. Ta firma je imela n. pr. 1868. l. najetih do 12.000 delavcev, in je pokurila vsakega dne do 12.000 centov premoga. Jako važna naprava v Port Saidu je bila dalje delarna kamenja Bratov Dussandov. V njihovej delarni so izdelavali od peska in hidravličnega vapna po 400 centov težke klade za gradnjo molov. Vsaka klada je stala do 300 frankov. Dokler ni bil dodelan vodovod za pitno vodo, napravil je vsak dan destilator do 20.000 litrov pitne vode.

Sueški kanal je dolg do 160 kilometrov, voda mu je globoka 8 m široka pa od 58 do 100 m; v mensaleškem jezeru tudi več, v Rudečem morju pa celo do 275 m.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Deželni odbor.

Deželni odbor dovolil je dalje na podstavi zakona z dne 11. maja 1888, dež. zak. št. 14 (§ 79. občinskega reda za Kranjsko) pobiranje občinskih priklad za l. 1891. sledečim občinam:

Košana, na neposrednje davke, *a* po davčnih občinah Košana in Volče 10 % za občinske in 9 % za stvarne šolske potrebščine v Košani; *b* po davčni občini Suhorje 10 % za občinske in 15 % za stvarne šolske potrebščine v Suhorji; *c* po davčni občini Ostrožnabrdo 10 % za občinske in 30 % za stvarne šolske potrebščine in za zgradbo šole v Ostrožnembrdu.

Jablanica, na neposrednje davke, *a* po davčnih občinah Gorenji in Dolenji Zemon 12 % občinske in 10 % za stvarne šolske potrebščine in 20 % za zgradbo šole; *b* po davčnih občinah Vrbovo, Jasen, Vrbica in Jablanica 12 % za občinske in 8 % za stvarne šolske potrebščine v Vrbovem in 30 % za zgradbo šole; *c* po davčni občini Trpčane 12 % za občinske in 20 % za šolske potrebščine v Podgrajah; končno 20 % po vsej občini na užitnino za občinske potrebščine.

Sturija, na neposrednje davke 40 % po davčni občini Sturija za občinske, šolske in farne potrebsčine in v poplačanje dolga 500 gld. zakladu Postojinske jame; 20 % pa po davčnih občinah Sturija in Kovk na užitnino za občinske potrebščine.

Trnovo, na neposrednje davke, *a* po vsem v Postenje všolanem delu občine 11½ % za stvarne šolske in 8 % za občinske potrebščine; *b* po vsem v Dolenji Zemon všolanem delu občine 7 % za stvarne šolske potrebščine, 20 % za zgradbo šole in 8 % za občinske potrebščine; *c* po vsem v Harije všolanem delu občine 30 % za zgradbo šole in 8 % za šolske potrebščine 18 % pa na užitnino po vsej občini za občinske potrebsčine.

Velike Lašice, 20 % na neposredne davke za občinske in šolske potrebščine in za občinsko hišo. Sušje, 25 % na neposreduje davke za občinske in šolske potrebščine.

Koprivnik, 50 % na neposredne davke, da se deloma pokrije primanjkljaj v občinskem gospodarstvu.

Sodražica, na neposredne davke, 17 % po vsi občini za občinske in šolske potrebščine; po davčni občini Vinice pa po 30 % za l. 1891, 1892 in 1893 za popravilo pokopališča in mrtvašnice in za cerkovnika; po vsi občini pa še 17 % na užitnino za občinske in šolske potrebščine.

Naši dopisi.

Dobrova dne 19. marca. Britkost, katero je smrt preblagega deželnega glavarja dr. Poklukarja tukaj proizročila, je nepopisna. Kako pa tudi ne? Blagi pokojnik bil je naš občan, tukaj si je bil ustanovil svoj drug dom, katerega je preiskreno ljubil. Ljubili so ga pa tudi tukajšnji domačini prav iz srca. Bil jim je uzor vernega kristijana, značajnega domoljuba, milega soseda, uzornega naprednega gospodarja. Preziral ni nikoli nobenega, za vsakega imel je prijazno, za žalostnega tolažilno besedo. Bil je uzoren kristijan v spodbudo in izgled vsemu tukajšnjemu prebivalstvu. Pokojnik bil je poseben častilec Marije Device. Na balkonu svojega tukajšnjega doma postavil je lep kip Matere Božje. Drug enak kip preskrbel je pokojnik za znamenje pri vhodu na pokopališče. Neka dne, ko se je k hudi uri pripravljalo, govorila sva tudi o strelvodu. Rekel je: „Na moji hiši je najboljši magnet Marijina podoba; na Marijo stavim vse svoje zaupanje; ona le more mene in mojo družinico varovati vsakega dušnega in telesnega zlega“.

Mnogo let bil je tu občinski svetovalec, ud krajnemu šolskemu svetu ostal je pa do zadnjega.

Zanimal se je zelo za šolsko mladino in posebno ljubi so mu bili oni dečki in deklice, ki so se o sadjarstvu ali ročnih delih odlikovali. Spodbujal jih je k pridnosti tudi s tem, da je najpridnejim darila dal.

Zadnjo čast skazalo mu je danes ob sprevedu k večnemu počitku v Ljubljani ogromno število tukajšnjega prebivalstva, na čelu mu ves občinski odbor, ki mu je na rakvo položil venec z napisom: „Zadnji pozdrav dobrovskih občanov“, gg. duhovniki, učiteljstvo in krajni šolski svet.

Dobrovski.

Iz Ljubljane. — Povodom smrti deželnega glavarja dr. Poklukarja došle so deželnemu odboru nastopne sožalne izjave: Moje najodkritosrčnejše sožalje ob hudi izgubi, ki je zadela deželo vsled smrti njenega deželnega glavarja. Poljedelski minister grof Falkenhayn. — Deželni odbor Štajerski izreka deželnemu zastopu Kranjskemu povodom izgube njenega visokočastitega deželnega glavarja svoje sožalje. V od-

sotnosti deželnega glavarja dr. Alojzija viteza Schreiner. — Obžalujem odkritosrčno z Vami smrt Vašega zaslužnega deželnega glavarja, ki mi je bil ljub političen prijatelj in kolega. Knez Jurij Lobkovic, vrhovni deželni maršal. — Goriški deželni odbor izreka najtoplejše sočutstvo povodom britke izgube, ki je sosedno deželo Kranjsko in častiti deželni odbor zadela vsled smrti deželnega glavarja dr. Poklukarja. Grof Coronini. — Veleoslavni deželni odbor vojvodine Kranjske prosim, da povodom smrti velezaslužnega in cenjenega gospoda deželnega glavarja dr. Poklukarja vzprejme moje najodkritosrčnejše sožalje. Na Dunaji dne 18. marca 1891. Grof Schönborn. — Povodom smrti tamošnjega deželnega glavarja, dr. Josipa Poklukarja, prosi podpisani deželni odbor, da se blagovoljno vzprejme izraz najtoplejšega sočutstva ob tem tužnem dogodku. Iz deželnega odbora Koroškega. V Celovci, dne 18. marca 1891. Deželni glavar dr. Erwein. — Štajerski slovenski državni in deželni poslanci izražajo svoje najgloblje sočutje zaradi nenadomestne izgube velezaslužnega deželnega glavarja in izglednega rodoljuba gospoda dr. Poklukarja. Vošnjak Mihael. — Slavnému presidiu zemскеho výboru vévodství Krajiny v Lublani! Dovolujě sobě slavnému presidiu výboru zemského vysloviti svojí nejhlubší soustrast' že se Všemohoucimu libiti račilo povolati na večnost pána hejtmana zemského Ieh. Vysokorodi J. U. Dra. Jos. Poklukara, a přeji sobě, rby na místo jeho opět tak vzorný vlastenec a přítel lidu, jaky on býval, byl povolan; Znamenám se v nejhlubší úctě oddany: Karel Šindler, bývali poslanec na radě říské a kolega, c. kr. vrchní lesní rada, a ředitel statních in fundačních statku a lesu. Ve Vidni 19./3. 1891. — Dalje so deželnemu odboru izrekli sožalovanje: Deželni odbor v Poreči, c. kr. rudarsko ravnateljstvo v Idriji, c. kr. okr. glavarstvo v Novem-Mestu, vodstvo c. kr. višje realke v Ljubljani, odbor odvetniške kamore v Ljubljani, okrajna cestna odbora v Metliki in Radečah, županstva v Metliki, Bledu, Toplicah in Mozlju. Državni poslanec Spinčič. Klubu slovenskih deželnih poslancev so došla sledeča pisma: V Praze, dne 18. III. 91. Slavný klube poslanců lidu slovinského! Isem strastně překvapen a hluboce dojat zprávou o úmrtí veleváženého kollegy našeho pana dr. J. Poklukara. Věčná škoda toho mužného a nejsympathičnějšího zjevu mezi poslanci Vašimi na říšské radě! Jak těžko za něho naleznete náhrady! Poznal jsem ho nejen v plenu sněmovny, ale i při práci v kommissích. Dobře nam v paměti, kterak op jediný se mnou ve kvotové deputaci mě zmužilost' opirati se bezohledné methodě bývalého ministra Dunajevského a kterak v berním výboru zastával se interestu lidového proti pretensím velikého majetku pozemkového. Měl velikou zkušenost parlamentární, byl svědomitým pracovníkem a vřelým přítelem svého lidu. My zachováváme jemu nejlepší, přátelskou, slovanskou úpominku a truchlime s Vámi nad stevřeným hrobem jeho. Prof. Dr. J. Kaizl, poslanec